

М. М. Бальцій

Гвіздець

ГВІЗДЕЦЬ – селище міського типу Коломийського району [Івано-Франківської області](#). Центр селищ. ради, якій підпорядк. с. Берем'яни. Знаходиться на р. Чорнява (притока р. Прут, бас. Дунаю), за 19 км від райцентру та за 80 км від обл. центру. Залізнична ст. Площа 3,2 км². Насел. 1923 особи (2001, складає 91,2 % до 1989), переважно українці. Вперше Г. згадується 1373. Назва походить від слова «гвізд» – ліс в гірській місцевості, поселення серед лісу, під лісом, за лісом. Від 1520 до 1531 Г. перебував під владою молдов. господарів. У 1540 польс. влада надала Г. Маґдебур. право. 1723 побудовано монастир, а 1725 – костел бернардинів (зберігся донині). У кін. 90-х рр. 19 ст. через містечко прокладено залізницю, що зумовило перетворення його в знач. торг.-ремісн. осередок. На кін. 1939 у Г. працювало 3 школи (укр., польс., євр.). Від 1940 – смт. Під час нім.-фашист. окупації (2 липня 1941 – 27 березня 1944) карателі закатували 3633 особи, спалили 329 будинків. 1944–62 – райцентр. Після ліквідації Гвіздець. р-ну с-ще ввійшло до складу Городенків. р-ну, а від 1986 – до Коломий. р-ну. Гол. пром. підприємства: цегел. завод, ВАТ «Агронафтогазтехсервіс» (будівництво нафтогазових магістралей, ремонт с.-г. техніки, надання транспорт. послуг). У Г. – заг.-осв. школа, 2 б-ки, школа-інтернат, лікарня, Будинок культури, школа мистецтв. Є духовне училище Коломий.-Косів. єпархії УПЦ КП. Реліг. громади: УПЦ КП, УГКЦ. У центрі встановлено пам'ятник на брат. могилі рад. воїнів, які загинули за визволення Г. під час 2-ї світової війни. У Г. народилися д-р істор. н. *В. Холевчук*, громад.-культур. діяч, видавець [М. Денисюк](#), польс. кінорежисер [Є. Кавалерович](#), художник *Я. Пстрак*, засл. арт. України [О. Іваницька](#); жив і працював укр. письменник *Л. Селянський*. Пobl. с-ща виявлено кургани доби бронзи.

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Гвіздець / М. М. Бальцій// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2006. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-28895>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).